tate aparte a muzicii americane : pianist, compozitor și orchestrator de jazz (colaborator al unor mari vedete ale genului, ca Thelonious Monk, Stan Getz, Oscar Pettiford etc., frecvent participant la Festivalul de jazz de la Newport), el urmează în paralel Institutul Juilliard, studiază cu Darius Milhaud și dă la iveală numeroase compoziții pentru orchestră simfonică și formații de cameră, opere, balete. *Dialog* este o piesă concisă, scrisă pentru 15 corzi, 2 oboi, 2 corni și 1 flaut, într-un limbaj evoluat, fără a depăși însă limitele stilistice ale muzicii din perioada interbelică.

Pe coordonate nu prea îndepărtate s-a situat apoi lucrarea lui Louis W. Ballard, intitulată *Incident la Wounded Knee.* Într-un comentariu pe marginea acestei compoziții, autorul — american de origine indiană — arată că a dorit să exprime suferințele poporului său, referindu-se în special la masacrul indienilor Oglala Sioux din localitatea amintită în titlu, petrecut în cursul veacului trecut. Cele patru părți ale acestei suite, programatice (I. *Procesiunea*, II. *Rugă*, III. *Sînge și luptă*, IV. *Ritual)* evocă tragicele evenimente folosind o scriitură avansată, cu elemente dodecafonice stilizate, dar și cu ritmuri extrase din muzica popoarelor native, ale Americii de Nord.

Pentru lucrarea *Parabole din Badlands* a compozitorului Eric Stokes (născut în 1930), cei 22 de membri ai orchestrei s-au așezat, unul lîngă altul, de-a lungul unei linii care a ocupat fundul scenei. De această dată ne-am aflat în prezența unui limbaj „acordat" la procedee dintre cele mai recente ale muzicii contemporane : o bandă magnetică, avînd imprimate diferite sunete produse pe cale electronică (printre care imitații de ciripit de păsări, triluri, efecte stereofonice de percuție etc.), își suprapunea sonoritățile transmise prin difuzoare peste muzica prezentată pe scenă de către instrumentiști. Efectele obținute au fost deosebit de sugestive.

În fine, în lucrarea *Commedia* de William Bolcom, din orchestră se desprinde un fel de grup „concertino" (două viori și un violoncel), care — plasat separat, în colțul din dreapta-fund al scenei — expune imperturbabil o muzică senină, calmă, de factură aproape preclasică, în timp ce grosul orchestrei intervine cu comentarii parodistice, „à la Prokofiev", sugerînd epoca și stilul „Commedia dell'arte".

La o primă audiție, toate aceste lucrări au surprins prin varietatea stilurilor abordate, denotînd diversitatea de preocupări și de preferințe a compozitorilor americani ai veacului nostru. Interpretarea a fost, fără excepție, impecabilă, punînd în valoare cu maximă eficiență toate laturile de originalitate și de măiestrie a scriiturii. Să-i fim de aceea recunoscători excelentei orchestre de cameră din Saint Paul și remarcabilului ei animator Dennis Russell Davies, pentru extrem de interesanta și de instructiva seară de muzică americană contemporană, pe care ne-au oferit-o în Studioul de concerte al Radioteleviziunii Române.

E. E.

Corala „Gaudeamus"

Printre formațiile Conservatorului bucureștean care au reușit deja să-și cucerească o binemeritată faimă, atît în țară cît și peste hotare, se numără, fără îndoială, și Corul de cameră *Gaudeamus*, înființat și condus de asist. univ. Gh. Oprea. Deși de la semnarea actului său de naștere au trecut doar cinci ani, ansamblul de studenți a reușit, printr-o muncă perseverentă și entuziastă, să urce rapid către culmile înalte ale artei interpretative corale, culmi pe care sclipea la un moment dat, izolat, doar *Madrigalul* lui Marin Constantin. Sigur, exemplul acestui neegalat maestru al muzicii românești a stat la baza ideii formării unei serii întregi de ansambluri similare, între care și *Gaudeamus* dar, și aici trebuie relevat meritul tînărului ei conducător, *Gaudeamus* nu s-a mulțumit cu străbaterea unor drumuri bătătorite și pietruite ci a ales calea dificilă, spinoasă, a încercărilor, a defrișărilor de terenuri mai mult sau mai puțin virgine. Și, astfel corul duce o existență dublă : aceea de formație de concert, formație ce abordează un repertoriu din ce în ce mai cuprinzător, și aceea de ansamblu experimental, cor cu mișcare scenică. Erau făcuți aici adevărați pași de pionierat și, în ciuda unor mari dificultăți întîmpinate, succesul obținut de spectacolele originale susținute a fost cu totul remarcabil. Corelarea gestului, a mișcării cu cîntul, s-a dovedit posibilă, produsul artistic astfel obținut fiind deseori notabil. Abandonată scurt timp, această linie va fi reconsiderată pe baze noi de dirijorul formației, Gh. Oprea.

De la sfîrșitul lui 1969, cînd susține primul său concert, *Gaudeamus* parcurge un drum permanent ascendent : acest lucru este confirmat de succesele repurtate de ansamblu la festivalurile de artă studențească de la Iași (1970), Timișoara (1971) și Cluj (1973), participările sale la pretențioasele concursuri soldîndu-se cu aprecieri superlative, concretizate în titlurile de Laureat obținute aici. Turneul în R. F. Germania (1971) și mai ales cel din S.U.A. din acest an (unde a și obținut premiul I în cadrul unui dificil concurs internațional la care formația s-a prezentat sub titulatura „Corul de cameră al Conservatorului") au constituit tot atîtea afirmări internaționale ale *Gaudeamus*-ului, ale lui Gh. Oprea, muzician extrem de sensibil, autoritar, posesorul unei intuiții muzicale ieșite din comun. Promotor al unui repertoriu ce îmbină armonios marile pagini clasice universale cu cele românești consacrate sau cu lucrările tinerilor compozitori autohtoni, Gh. Oprea dovedește un exemplar discernămînt în alegerea programelor sale. Entuziasmul ce caracterizează și în continuare munca formației și a dirijorului ei lasă să se întrevadă noi succese pe planul realizării artistice.

DAN BUCIU

Integrala sonatelor pentru flaut de Bach

Cînd, la începutul lunii octombrie, Filarmonica „George Enescu" a inaugurat ciclul „J.S.Bach, muzicianul — poet" printr-un concert susținut de or-

https://biblioteca-digitala.ro